

Ulyst til at stemme for § 7, men § 8 er paa disse Punkter ikke heldigt redigeret. Det staar saa klart i Grundloven, og det er ogsaa taget op i § 8, at udsteder man en foreløbig Lov, saa har man Ansvar, hvis Loven ikke er særdeles paastrængende, eller hvis den gives paa et Tidspunkt, da Rigsdagen er samlet, eller hvis den er af et saadant Indhold, at den strider mod Grundloven. Lad os blive derved, det er klare Ord. Men saa føjes der et „eller“ til, som slet ikke hører til som Alternativ til disse tre Ting, men som er en Definition af Synsmaader og Opfattelser, som Ministeren skal have handlet under, og der er man kommen til at bruge de Ord, jeg før nævnte, og som ganske vist ere bedre end Ordene i § 7, men som ikke behøve at tilføjes, thi Domstolene ville nok selv finde den Vej, ad hvilken de skulle gøre Ansvar gældende mod Ministeren.

Jeg har sagt dette, dels fordi jeg kaldtes frem ved den ærede sidste Talers Dom om Motiverne til min Handlemaade, og dels fordi jeg i alt Fald ønsker, naar Sagen gaar videre til Folketinget, at det andet høje Ting da vil overveje, om man fra Regeringens Side har været heldig, da man formulerede §§ 7 og 8, saaledes som man gjorde det, og at man, hvis man maatte komme til Erkendelse af, at det har man ikke været, da enten vil søge at træffe Bestemmelser, som vi alle kunne samles om, eller hellere gaa den Vej, som jeg vedblivende tror er den juridisk rette, at sige, at Overtrædelser af Grundloven straffes, og at Domstolene saa maa bedømme, om den er overtraadt eller ej.

Madsen-Mygdal: Ogsaa jeg beklager i høj Grad, at dette Forsøg paa at faa en virkelig Løsning af den foreliggende Sag ikke synes at skulde lykkes. Jeg kan ikke erkende, at det Forslag, Flertallet har stillet med Hensyn til §§ 7—8, bringer en virkelig Løsning. Jeg skønner ikke rettere end, at Ordene i Flertallets Forslag §§ 7 og 8 om at henvise til, hvad der er i Strid med Grundloven, omgaa Spørgsmaalet; de komme ikke ind paa Sagens egentlige Kærne. Jeg skal erkende, at dersom alle var enige om Opfattelsen af Grundlovens § 25 og § 49, saa var Ordene i „Strid med Grundloven“ tilstrækkelige. Men Fortiden har desværre vist os noget andet. Nu er det ikke min Hensigt ved denne Lejlighed at komme ind paa Fortidens Strid, for det vilde være temmelig ørkesløst. Men jeg maa maaske have Lov til at minde om, at vi have tre tidligere Rigsrets-

domme. Den første af dem angaar nogle Rustninger, der var foretagne i 1853 i Anledning af Krimkrigen. Lovforslag om Udgifterne hertil blev ikke forelagte Rigsdagen, uagtet den var samlet. Først efter dens Slutning, altsaa i en ny Samling, blev der forelagt Forslag til Bevilling af disse Udgifter. Der blev rejst Tiltale mod Ministeriet for Rigsretten, men denne skønnede, at der ikke havde været Grund til at antage andet end, at disse Udgifter havde været nødvendige, og den mente fremdeles ikke at have Grund til at antage andet end, at Ministeriet eller den vedkommende Minister havde handlet efter sin Overbevisning. Naar der ikke var forelagt Rigsdagen noget Forslag, undskyldte man det med at sige, at Forholdet til fremmede Magter kunde have gjort det betænkeligt allerede den Gang at bringe Spørgsmaalet om Rustningerne til Forhandling paa Rigsdagen. Man skønnede derfor ikke, at der kunde rejses noget Ansvar mod de tiltalte.

Maa jeg have Lov til at nævne nogle Træk af den tredie Sag. Den angik det kongelige Teater. Rigsretten udtalte da, at til Trods for, at der var meget store Overskridelser, og til Trods for, at der gik et Par Aar, uden at der blev forelagt Rigsdagen noget som helst, maatte Rigsretten, for saa vidt Overskridelserne i det hele hidrørte fra Forandringer, der maatte anses for at være i det offentliges velforstaede Interesse, skønne, at der ikke var Grund til Straf; en Del Udgifter fandt man ret rimelige af Skønhedshensyn o. s. v. Paa Grund af alt dette skønnede Rigsretten, at de tiltalte skulde være fri for Ansvar. Jeg er nu af den Mening, at Grundlovens Paragraffer i saa Henseende ere temmelig klare, der burde ikke være nogen Meningsforskel om, hvorvidt et Forslag til Udgifter bør forelægges Rigsdagen eller ej. Jeg skal som sagt ikke komme ind paa det Tidsafsnit, der allerede er nævnt her i Salen i Dag, fra 1885 til 1894; men der var jo den Gang to forskellige Opfattelser af Grundloven mellem os. Jeg og mine Meningsfæller ansaa det for aldeles givet, at der ikke kunde afholdes Udgifter i Henhold til § 49, saaledes som det den Gang skete, og at det var aldeles klart, at de foreløbige Love, som da blev udstedte, strød mod § 25. Andre var af en anden Mening — jeg skal nu ikke rejse en gammel Debat om den Sag —, og man henviste os da til Rigsretten: Gaa til Rigsretten, sagde man, Rigsretten maa jo afgøre det. Vi sagde